

Forskellen var i 1894, hvilket jeg i og for sig beklager; den burde have været større. Men hvis man samtidig vil udjævne denne Forskel ved at give Partiernes overskydende Stemmer i København Ret til at være medbestemmende om, hvem de respektive Partier skal have valgt ude i Provinserne ved Hjælp af Tillægsmandaterne, er det simpelt hen at gøre Uret mod det øvrige Lands Befolkning til Fordel for Hovedstadens, og det er utvivlsomt hverken den højttærede Indenrigsministers eller Folketingsflertallets Mening.

Jeg kunde have Lyst til at nævne Dem et Par Eksempler, som jeg synes er ret illustrerende for, hvilken Betydning det har, at de forskellige Statsinstitutioner, jeg nævnedes, har Sæde i Hovedstaden. Jeg beder Dem tænke Dem Muligheden af, at Regering og Rigsdag, Centraladministrationen og forskellige andre Institutioner flyttede fra København over til den jyske Hovedstad, Aarhus. Jeg føler mig ganske overbevist om, at hvis Aarhusianerne stod overfor en saadan Eventualitet, vilde de med Glæde nøjes med de to Folketingsmandater, de i Øjeblikket har, og gav med Glæde Afkald paa det tredje, som de har Krav paa i Kraft af deres Indbyggerantal. Jeg ser et æret Medlem fra Aarhus nikke — han er altsaa enig med mig, hvad der glæder mig. Det andet ærede Medlem for Aarhus ryster paa Hovedet, men jeg føler mig ikke overbevist af denne Hovedrysten (Afbrydelse) Gør de det begge to? Nuvel, saa skal jeg tillade mig at nævne et andet Eksempel for de Herrer. Hvis man vilde tænke sig at flytte de nævnte Institutioner over til Landets vestligste By, Esbjerg, som nu har 1 Mandat og efter Lovforslaget skulde have 2, føler jeg mig aldeles overbevist om, at Befolkningen i denne min Valgkreds med Glæde vilde nøjes med den ene Repræsentant, hvis den kunde faa Del i alt det meget, man har i København. Muligt kunde der være en enkelt, som vilde være lidt utilfreds dermed, nemlig min tidligere Modkandidat, som derved vilde miste al Udsigt til at komme ind paa Rigsdagen, men jeg tror, han vilde være saa god Patriot, at han vilde se, at det var en heldig Ting for den By og den Egn, hvor han bor (Munterhed). Man kan le ad dette, men disse Eksempler er i Virkeligheden overordentlig illustrerende for Forholdet, og der vilde saa langt fra være sket Hovedstaden Uret i Forhold til det øvrige Land, om vi var vendt tilbage til Forholdet 18:25, som baade Socialdemokraterne og de Radikale i 1906

hævdede som værende det Hensyn til Vælgertal og Befolkningstæthed, der havde ligget til Grund for den Opfattelse, som var bestemmende for Affattelsen af Valgløvene baade under Juni-Grundloven og under den nuværende Grundlov, at det i Virkeligheden vilde være ganske rimeligt at vende tilbage dertil. Naar jeg ikke har stillet Ændringsforslag derom, ligger det i, at jeg, som jeg sagde før, ikke vilde gaa udenfor Overenskomstens Rammer, selv om man i og for sig kunde være baade fristet og berettiget dertil efter den Optræden, der er udvist af det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds (Borgbjerg), idet han, skønt han var med til at slutte Overenskomsten, dog i Udvalget stillede Underændringsforslag, der var i afgjort Modstrid med Overenskomsten, Ændringsforslag, der havde til Følge, at samtlige de Partier, som havde været medvirkende til at slutte Overenskomsten, maatte til at holde Partimøder derom. I og for sig beklager jeg, at det ærede Medlem ikke havde Mod og Mandshjerte nok til at fastholde sit Ændringsforslag (Stemmer: Underændringsforslag) saa kalder vi det Underændringsforslag, det er jo ganske ligegyldigt, om man kalder det Ændringsforslag eller Underændringsforslag. Hvis det ærede Medlem havde fastholdt dette Forslag, kunde vi være kommet ind paa en Realitetsforhandling om dette Valgløvsforslag og om muligvis at faa nogle færre Mandater til Folketinget, en Forhandling, som forhaabentlig kunde være blevet frugtbringende, ikke fordi jeg mener, at det Forslag, det ærede Medlem stillede, var godt, men der kunde vel være stillet saadanne Ændringsforslag til det, at det kunde have faaet en nogenlunde acceptabel Form.

Idet jeg hermed anbefaler de af mig stillede Ændringsforslag til Tingets Velvillie, vil jeg tillade mig at gøre et Par Bemærkninger, knyttende sig særlig til det, der er fremsat af det ærede Medlem for Hjørring-Kredsen (J. Sørensen) i hans Betænkning, nemlig om Stillingen til denne Valgmaade i al Almindelighed. Jeg maa da sige, at jeg for mit Vedkommende principielt aldeles afgjort holder paa, at det havde været heldigt, om vi var blevet staaende fuldt ud ved Enkeltmandskredse med bundet Omvalg, med andre Ord ved Overenskomsten af 12. Marts; saa havde efter min Mening Grundlovsforslaget staaet overordentlig stærkt og været aldeles sikkert paa at kunne blive gennemført. Naar vi skulde bort fra dem, er det jo ikke ube- kendt, at jeg for mit Vedkommende, hvis